

Wilson pozdravlja Slovence.

PREDSEDNIK WILSON JE V POSEBNEM PISMU POZDRAVIL ČLANE SLOVENSKE LIGE IN SE ZAHVALIL ZA BRZOJAVKO POSLANO MU OD ZBOROVALCEV.

—Predsednik Wilson je poslal na odbor Slovenske Lige v Clevelandu posebno pismo, v katerem se zahvaljuje za naklonjenost članov Slovenske Lige in zborovalcem narodne slovenske pretečenosti. Predsednikovo pismo se glasi:

The White House,
Washington.
My dear Sir:—
The President deeply appreciated the generous action of your associates and yourself, as indicated in the telegram which you and Messrs. Kalish and Breskvar addressed to him this morning. He asks me to thank you cordially for your friendly assurances and for your courtesy in wiring him.

Sincerely yours,
J. F. Tumulty,
Secretary to the President.

Mr. Louis J. Pirc,
6119 St. Clair ave.
Cleveland, Ohio.

V slovenskem prevodu se glasi pismo: Moj dragi gospod: Predsednik globoko upošteva vaše plemenito delo in delo vaših tovarišev (članov Slovenske Lige), kakor tudi vaše delo, kot ste naznanili v brzojavki, katero ste vi in gospod Kalish in Breskvar naslovili na njega danes zjutraj. (29. aprila.) Naročil mi je, naj se vam priskočno zahvalim za vašo prijazno zagotovilo in za vašo uljudnost, ker ste mu to brzojavno sporočili.

Vaš odkritosrčni
J. F. Tumulty,
tajnik predsednikov.
Predsednik Zjed. držav, Woodrow Wilson, je torej v posebnem pismu pozdravil in se priskočno zahvalil članom Slovenske Lige. Člani si lahko štejejo to v ponos in zadoščenje, da je Slov. Liga, po tolikih napadih od strani cesarskih in drugih nepoštenih nasprotnikov, našla priznanje na odločilnem mestu.

Clevelandu sedaj preti v resnici štrajk uslužbencev cestne železnice. Predsednik cestne železnice Stanley, se je izjavil, da če on dovoli vse zahteve uslužbencev, tedaj morajo Clevelandčani plačati 5 centno, namesto 3 centno vožnjo. Tudi mestni komisar za železnice, Sanders, se je izjavil, da je 3 centna vožnja v Clevelandu v nevarnosti, kakor hitro dobijo uslužbenci več, kot jim je Stanley ponudil, namreč \$200.000 na leto več plače. V sredo zvečer preteče čas, katerega so dali uslužbenci kompaniji, da jim dovoli večjo plačo. Ako se do tedaj ne dovoli, bodo uslužbenci poklicani skupaj in vršili se bo glasovanje za generalni štrajk. Delavci so prinesli svoje zahteve županu Davisu in njega naredili odgovornega, da uredi položaj. Župan Davis se je v torek več ur posvetoval, kaj je narediti. Če se štrajk uprizar, je 3 centna vožnja v nevarnosti radi velike zgrebe kompaniji in mestu. Zastopniki delavske unije so se izjavili: Mi mislimo, da bodejo Clevelandčani radi plačali zvišano vožnjo na karah, če bodo vedeli, da so s tem pomagali družinam železniških uslužbencev do boljšega obstanka. V sredo zvečer pače odločitev. Če bo štrajk zgrebi kompanija na dan \$25.000 dohodkov, delavci pa zgrebe dnevno \$5.828 na plačah.

—Te dni je direktorji za zgradbo S. N. Doma v Clevelandu razposlali med člane dru-

štvo, ki so člani Doma in ne-člane tiskani cirkulari. V tem cirkularju je opisano: Namen Doma, kakor ga graditi, zakaj naj rojaki postanejo delničarji, opomin slovenskim družinam, ki se kupijo delnice, dobra kontrola, Doma, v toliko delav-protovoljni prispevki in čas, ko se prične z delom. Tajniki društev so prošni, da te cirkularje pri svojih sejah razdelijo med člane, prijatelje, znance, itd.

—Umrli je v torek zjutraj Mrs. Ivana Podpadec, soproga Fr. Podpadca, umrla je po operaciji v mestni bolnišnici, stara 38 let. Truplo se nahaja na 3504 St. Clair ave. Pogreb v četrtek zjutraj.

—Umrli je Rozalija Plevnik, soproga g. Plevnika, gostilničarja, v starosti 28 let. Umrli je na stanovanju na 629 E. 124. ceste blizu St. Clair ave. odkoder se vrši v petek zjutraj pogreb.

—Dne 30. aprila se je sestala clevelandska omladina Slovencev, Hrvatov in Srbov in je sklenila, da se enodušno odzovejo vsa društva Jugoslovanov na prireditve Slovankega dne, 21. maja, ob 2. uri popoldne v Gray's Armory. Vabljeni bodo vsa društva ter prosimo tem potom, da se gotovo udeležijo, ker čisti dobiček je namenjen Jugoslovanskemu Političnemu fondu. — Omladina.

—Rojaki, berite list! Stotine Slovencev je tu v Clevelandu, katerim se niti sanja ne, kako se dobi prvi ali drugi državljanski papir. Ti ljudje nikdar ne berejo ničesar, potem pa po vseh krajih in koncih nadlegujejo ljudi z neumestnimi vprašanji. Berite naš list, tu dobite vedno kakšno pojasnilo, hodi-te v večerno šolo, ki se vrši vsak ponedeljek in četrtek zvečer ob pol osmih v Grdinovi dvorani. Pouk je popolnoma zastoj.

—Sledeče slovenske družine so bile oblagodarjene z novorojenci tekom zadnjih dveh dni: Mrs. M. Čebula iz E. 65. ceste, deklica, Mrs. Rob. Stern iz St. Clair ave. deček, Mrs. M. Alic iz St. Clair ave. deček, Mrs. Jak. Grmek iz Glass ave. deček, Mrs. Ant. Lapuh iz 43. ceste, deklica, Mrs. Fr. Keržič iz 43. ceste, deklica, Mrs. J. Glavič iz 61. ceste, deklica, Mrs. Ant. Goljič iz 63. ceste, deček. Bilo srečno vsem!

—Strijc Sam plačuje možem, ki čistijo okna, hodnike in sobe na pošti po \$600 na leto, žen-skam pa, ki opravljajo ista de-la ravnotam, po \$300 na leto. In ženske morajo prestati isto skušnjo, da dobijo delo, kot moški.

—Mestni odbor je v ponedeljek pri sebi sprejel pri drugem čitani-ju predlog za kopališče v 23. vartli. Dovolilo se je sedaj samo \$30.000, namesto prvotnih \$55.000. Prihodnji ponedeljek bo predlog tretjič čitan, nakar se prične z zidavo kopališča.

—Pri ponedeljkovi seji mestnih councilmanov je bil zavrnjen predlog, da dobi policija povelje, naj se zapre one mesar-je, grocerje ali druge trgovce, ki imajo ob nedeljah odprto. Lahko so odprte trgovine, in policija ne bo nikogar nadlego-vala.

V Parizu je umrl srbski polkovnik Ugrinović, ki je leta 1913 kot prvi zavojevalec vko-rakal na čelu svojega polka v osvojeni Odrin.

NEMCI ODBITI PRI TRDNJAVI VERDUN.

NEMCI SO BILI PRED VERDUNOM KRVAVO ODBITI. FRANCOZI SO V OFENZIVI ODVZELI NEMCEM VEČ STRELNIH JARKOV IN MNOGO UJETNIKOV.

Pariz, 2. maja. Ko je prete-šlo sedemdeset dni, odkar so pričeli Nemci napadati Verdun, so Nemci ravno na istem stali-šču kot v začetku, se glasi ura-dno francosko poročilo. Toda velika razlika je med ma-šivnimi nemškimi napadi v za-četku, in med nerednimi napadi danes. Vsak nemški napad, naj se razvije kjerkoli, je takoj ustavljen, in Nemci so poginani v beg. Nemška moč pred Ver-dunom je oslabela za 100 pro-centov.

Francozje zasedli več strelnih jarkov.

Pariz, 2. maja. Več uspehov za francosko orodje pred Ver-dunom se poroča. V vnožju "Dead Man" hriba so Francoz-je vzele Nemcem nekaj strelnih jarkov in dobili zajedno 72 u-jetnikov. pri Cumieres je bil vzet drugi strelni jarek Nem-cem, in tu so Francozi dobili 53 ujetnikov. Ponavljali so se tudi boji v zraku, in neki fran-coski zrakoplovec je prisilil en nemški zrakoplov v svo posad-ko k tlom, kjer so bili vjeti. Ju-žno od Verduna so Francozje uničili Nemcem sedem dobrih zrakoplovov. Pet nemških zrak-plovec je bilo ubitih, sedem ujetih.

Angleži so odbili nemške napade.

London, 2. maja. Nemci so pretečno moč bili izvanredno živahni. Pri Fracourtu so brez uspeha napadli naše postojan-ke, katere so poprej močno bombardirali. Severno od Mes-sines so (Nemci) okoli ene ure zjutraj spustili na prostoru 2000 jardov strupene pline, nakar so napadli z infanterijo, katero smo pa s topniškim ognjem po-gnali nazaj. Pri Holland so po-zejeje Nemci v masah napadli, toda njih naval je bil razbit od naših strojnih pušk. Mnogo mrtvih Nemcev je ležalo pred našimi strelnimi jarki.

Nemški osli zaplenjeni.

London, 2. maja. Angleške čete v vzhodni Afriki so zaje-le en nemški transportni oddel-ek v bližini Kondoirangi. Sle-deči plen so dobile angleške čete pri tem oddelku: 200 os-lov, 200 zaklanih volov, 80 pušk, množino streljiva, 600 krav in mnogo sedlov in drugih priprav.

Irski vstaja potlačena.

(Kingston, Ireland, 2. maja. Začasni predsednik "Irske re-publike" je izdal sledečo pro-klamacijo na narod: Da pre-grečimo nadaljno klanje neo-boroženih ljudi in da ohrani-mo življenje naših pripadnikov, ki so obkoljeni, so se člani ta-časne vlade zjediniili v tem, da se predamo Angležem brezpo-gojno. Povejte ljudem, da mo-rajo odložiti orožje in se udati. Škoda na Irskem \$10.000.000.

Dublin, 2. maja. Skupna ško-da, katero so naredili revoluci-onarji na Irskem, se računa na deset milijonov dolarjev. Rebe-li imajo se zasedeno pošto po-slopje, katerega bi vladne čete sicer lahko porušile, vendar se jim to ni zdelo praktično, ker je bilo šele pred kratkim pre-novljeno. Kakih 30 hiš je zgo-relo.

Papež proti Ircom.

Rim, 2. maja. Ko je papež slišal, da je bil irski upor finan-ciran v Nemčiji in deloma v Ameriki, je takoj poslal brzo-javno povelje irskim duhov-nom, da morajo ustajati med ljudstvom zaščiti in pripraviti ljudi do pokorščine k Angli-ji.

Is ruskega bojišča.

Petrograd, 1. maja. Na dvin-ski fronti, pri Shloh in pri Isk-sul so Nemci obstreljevali na-še pozicije s hudimi topniškim ognjem. Pri Moravici so Av-strijci napadli naše postojanke, toda so bili odbiti s hudimi zgu-bami. Strelne jarkove, v dolži 600 sežnje, katere so Avstrij-ci vzele pred nekaj dnevi, smo jim odvzeli, ter pripeljali nad 300 ujetnikov v naše taborište. Pri vasi Sovarka se je predal našim četam neki mažarski ba-taljon, ki je šel še 600 mož in 22 častnikov. Pridobljeni strel-ni jarki so bili napolnjeni z mrt-vimi in ranjenimi Mažari. V tem boju smo izgubili 4 častni-ke in 100 mož. Zajeli smo pa dva topa, mnogo streljiva ter znatno množino pušk. Na Kav-kaški fronti smo blizu Diarbe-kirja prepodili Turke iz njih ofenzive.

Grška ostane nevtralna.

Atene, 1. maja. Grška vlada se je izjavila, da ostane tudi v bodoče nevtralna in se ne bo pridružila zaveznikom. Nem-ška vlada je protestirala pri gr-ški vladi, ker zavezniški preva-žajo srbske vojske po grških železnicah, toda grška vlada se je izjavila, da si ne more po-magati. Grški kralj je odklonil konferenco z angleškimi gene-ralom Mahonom.

300.000 Canadcev pri armadi.

Washington, 2. maja. Kot se je izjavil canadski ministerski predsednik, je dosedaj 300.000 Canadcev stopilo v vojaško slu-žbo. Kanada je že od začetka vojne nameravala postaviti 500.000 pod orožje. Od teh jih služi 225.000 v Evropi. Pre-tečni teden, ste dospeli iz Cana-de v Anglijo dve ladiji, na kate-rih je bilo 3000 canadskih vo-jakov.

Novo rusko pristanišče.

Petrograd, 2. maja. Novo ru-sko pristanišče ob Belem mor-ju, Soroka, je sedaj dogotov-ljeno in zvezano z železnico s Petrogradom, od katerega je od-daljeno 486 milj. To novo pri-stanišče bo izključno za privat-ne trgovske ladje, dočim bo ru-ska vlada rabila pristanišče Ar-hangelsk samo za vojaške trans-porte.

Rusi hočejo zadoščenja.

Petrograd, 1. maja. Švedska vlada je pozvala delegate Ru-skega Rudečega Kriza na sku-pno konferenco z nemškimi de-legati. Toda ruski delegatje so odgovorili, da ne pridejo prej, dokler Nemčija ne da zadošče-nja za torpedirano rusko bolni-ško ladjo "Portugal".

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 1. maja. Pri Mlyn-ovu v Galiciji so se morale na-še čete umakniti pred številnimi ruskimi četami. Neki avstrijski zrakoplov se je bojeval na Fur-lanskem s štirimi laškimi zrakop-lovi, katerih enega je prisilil k tlom. Italijani z vso silo na-padajo v Adamillo distriktu.

NAZNANILO.

Čenjenim članom in člani-cam podružnice Sl. Lige, št. 34 v Chicagi, uljudno naznanjam, da se bo v soboto, 6. maja, to-čno ob pol deveti uri zvečer vr-šila izvanredna seja naše po-družnice in sicer v dvorani g. Laskoviča, 1819 Fisk St. Na dnevnem redu so: 1. Volitve glavnega odbora. 2. Poročilo tajnika o "Slovanski Zvezi v Chicagi. 3. Raznosterosti. 4. Narodnim pozdravom. R. Skala, tajnik.

Mexikanski položaj DELAVSKO GIBANJE V RAZNIH DRŽAVAH.

Kriza med Meksiko in Ameriko postaja bolj ostra. Meksikan-ska vlada ni odkritosrčna napram ameriški.

Washington, 2. maja. Vojni tajnik Baker je naročil genera-lu Scottu in generalu Funstonu da karikoli skleneta in se pogo-dita z meksikanskim vojnim ministrom Obregonom, se to ne sme tiskati takojšnjega odpo-vedica vojaških ameriških čet v Meksiko. To je povzročilo pre-cesno krizo med meksikanskimi krogi. Ameriški generali se ne bodejo nadalje poganjali z mek-sikanskim vojnim ministrom, razven če slednji a priori pri-pozna, da bo meksikanska vla-da skupno z ameriško delovala z vsemi silami, da se Villove bandite čimprej razkrope.

Meksikanska vlada se neče spreti z ameriško, katere vlada je prva priznala meksikansko vlado kot ustavno. Če pa pride do spora, tedaj bodejo Zjed. države intervenirale.

Ameriške čete ostanejo v Meksiki toliko časa, dokler se ameriška vlada popolnoma ne prepriča, da so Villove čete raz-gnane, in da Villa zgine ali pa da je ves njegov upliv zgubljen. To je brzojavil tudi vojni taj-nik Baker ameriškim genera-lom na meji, na izrecno pove-lje predsednika Wilsona. Iz Co-lumbusa, (New Mex. se poroča, da so vojaške oblasti prepriča-ne, da se vršijo nenavadni vo-jaski dogodki. Vse vojaštvo ob meji je dobilo povelje, da je pripravljeno na takojšnji odhod.

Vojaški predlogi.

Senatna zbornica se je odločila, da naj bo mirovno stanje naše armade 180.000 mož.

Washington, 2. maja. Odbor senatorjev, ki ima v pretresu povečanje ameriške armade je imel včeraj ves dan sejo, pri kateri se je obravnavalo o na-črtih, kako naj se poslanska in senatna zbornica zjedinite gle-de mirovnega stanja armade. Konečno so se zjediniili, da naj bo mirovno stanje ameriške ar-made 180.000 mož, katere ar-made naj se pomnoži v času prve potrebe na 225.000, od-nosno 250.000 mož. Dočim je poslanska zbornica za manjše število vojakov, je senatska zbornica za večje vojaštvo. Včeraj se je dovolilo \$2.000.000 za zrakoplove. Zahtevalo se je prvotno pet milijonov. Namerava se nadalje ustano-viti močna rezerva, obstoječa iz narodnih gard in milicij, ki bi dala v slučaju potrebe takoj pol milijona mož. Mnogo stroš-kov, katere so imele dosedaj posamezne države z milicijo, prevzame zvezina vojaška u-prava.

Naseljevanje raste.

Washington, 2. marca. Nase-ljevanje v Zedinjene države je pričelo naraščati. Tekom me-seca marca je dospelo sem 33.000 Evropejcev, dočim jih je prišlo v februarju 25.000 in v januarju 17.000. Največ nase-ljevanje prihaja iz Italije, kjer dopuščajo doslužene vojske iz armade. Za Italijo pride Angli-ja in potem Skandinavija.

Samomor v Sarajevu.

Račun-ski revident pri deželni vladi v Sarajevu, Schwartz, se je v uradu ustrelil.

Pittsburg, Pa., 2. maja. Dist-rikt attorney Jackson je sklical posebno zborovanje velike po-rote, kjer bo predlagal, da se vse one ljudi, ki so se udeležili nemirov v Pittsburgu povodom štrajka, in ki niso ameriški dr-žavljeni, zbere skupaj in se jih deportira iz Amerike. Pri več-rajšem spopadu med šerifi in mnogo šerifov je bilo ranjenih in nekaj kompanijskih stražni-kov.

Pittsburg, 2. maja. 5000 štrajkarjev Westinghouse Co. v tem mestu je včeraj prišlo v štiri livarne v Rankin in Brad-docku, kjer so napadli one de-lavce, ki niso hoteli zapustiti dela. Kakor se poroča, znaša škoda v teh tovarnah več sto dolarjev. Časopisje nadalje po-roča, da je bil en štrajkar are-tiran, toda da so delavci napa-dili policijo s kamenjem in so re-šili aretiranega. Nemiri so tra-ljali tri ure. Nemiri so se pričeli malo potem, ko je bil ves pro-met na pitsburški cestni želez-nici ustavljen, ker so zaštraj-kali uslužbenci.

Zaprti salooni.

Kakor hitro je državni prav-nik slišal o teh nemirih, je dal zapreti vse saloone v Braddock in Rankinu. Iz raznih drugih krajev se poroča, da so šerifi povzročili zatvoritev saloonov, dokler se nemiri ne polejejo. 200 delavcev v Painters Mills je odšlo na štrajk. Zahtevalo deset procentno zvišanje plače. V Pittsburgu so zaštrajkali tu-di delavci pri mestnem vodo-vodu.

Štrajki v raznih krajih.

V Charleroi, Pa. je zaštraj-kalo mnogo stotin delavcev v štirih tovarnah, ker niso bili zadovoljni, kakor se poroča, in povisanimi cenami. V East Pittsburgu je zaštrajkalo več-raj 5000 delavcev. Več štraj-karjev v East Pittsburgu je zabarikadiralo železniško pro-gro Pittsburg in Lake Erie že-leznice. Železniški defektivi so jih hoteli pregnati, toda zama-n. Ves promet je bil ustavljen za eno uro.

Podpredsednik unije železni-ških uslužbencev, Thorpe v Pittsburgu, je zdel na štraj-karje povelje, naj se varujejo saloonov, naj bodejo mirni. Mnenje prevladuje, da se bo štrajk v Pittsburgu kmalu končal.

Zidarski delavci in delavci, ki spadajo v to stroko, v Alleg-heny dolini, so včeraj namera-vali oditi na štrajk, močni ro-fisoč. Toda popokne je unija naznanila, da so razne kompa-nije pri volji pripoznati osem-urni delavnik in poboljšati de-lavcem plače.

Premogari delajo.

New York, 2. maja. Med de-lavskimi zastopniki in med last-niki premogovnikov trdega premoga, je včeraj prišlo do sporazuma glede plače. Obrav-na so trajale več tednov, in d-splošno mnenje je prevladalo, da bo v kratkem zbruhnil o-gromni štrajk premogarjev, katerega bi se udeležilo skoro 200.000 delavcev. Lastniki pre-mogovnikov so pripoznali de-lavcem zboljšano plačo od 3 do 7 procentov, nadalje so pripo-znali delavcem osemurni delav-nik. Delavci dobijo plačo po nove lestvice že šteto od 1. a-prila. Sodi se, da bodejo priza-deti delavci zaslužili kakih de-vet milijonov dolarjev več v štirih letih, za katero dobo je

podpisana pogodba med pre-mogarji in premogarskimi last-niki.

V newyorškem pristanišču.

New York, 2. maja. Dan pr-vega maja so tukajšnji delavci praznovali z velikimi parada-mi. (Pa tudi mnogo delavskih štrajkov se je pričelo. Izde-lovalci oblek, moški in ženske, so sklicali posebno zborovanje, na katerem se bo sklenilo, ali naj se ustavi ves promet v newy-orškem pristanišču. Mašinisti in kurjači vlačnih parnikov so po-pustili delo, toda lastniki teh parnikov so kmalu dovolili njih zahteve.

Položaj v Youngstownu.

Youngstown, Ohio, 2. maja. 1900 strojnikov iz osmih različ-nih tovarov v tem mestu je več-raj odšlo na štrajk, ko so kom-panije zavrgle delavske pogo-je glede boljšje plače, krajših ur in boljših delavskih razmer. 3000 drugih delavcev ravno teh kompanij se nahaja na štrajku. Vsi uslužbenci od Republic Iron in Steel Co. so še vedno na štrajku. Ljudje so na štraj-ku, ker kompanija je odslavila nekakega unijskega delavca. Mnogo kompanij v Youngs-townu je radovoljno zvišalo plače uslužbencem, da ne bi odšli na štrajk.

Položaj v Akronu.

Akron, O. 1. maja. Štrajk že-lezniških uslužbencev na (Nor-thern Ohio Traction Co. je bil danes prepreden, ko so delavci pristali na predlog, da se bo-dejo dogovorili s kompanijskimi zastopniki glede plače in poslovnika. Prizadeta bi bila v slučaju štrajka v prvi vrsti me-rista Cleveland, Akron, Barbe-ton in Cuyahoga Falls. Kakih 1000 tesarjev je na štrajku v Akronu, toda jutri se jih po-vrne 200 na delo.

Štrajki po državi Ohio.

Toledo, 2. maja. Razne kom-panije so dovolile 10 procent-no zvišanje plače v oglede štrajka, katerega so hoteli pri-tediti delavci v električnih to-varnah, tesarji in zidarji. 75 tesarjev v East Liverpool je od-šlo na štrajk, ker kompanija ni hotela zvišati plače po njih na-črtu. Delavci zahtevajo \$4.50 za osemurno delo, kompanije pa ponujajo samo 10 procent-no zvišanje plače. Štrajk mašin-istov v Cincinnatiju, ki je tra-jal že dalj časa, se je nekoliko polegel, 7900 mašinistov se je vrnilo na delo. Na štrajku jih je še kakih 1300.

Wilsonov govor.

Washington, 2. maja. Tekom nekega govora včeraj se je Wilson izjavil sledeče: Bog naj nam prizaneša z vojsko, toda če nastane vojna, tedaj se bo-demo vprašali: Ali smo spali dosedaj? Ali smo pozabili na-še ameriške tradicije? Ali do-pusti ameriški narod, da se kdo igra z dostojnostjo in častjo Zedinjenih držav? In ves svet bi zopet zrl na novi svet, ki dviga zastavo pravice in svo-bode.

Filipinci ne bodejo prosti.

Washington, 2. maja. Pri včerajšnjem zborovanju kon-gresa je bil vložen predlog, da se Filipince takoj osvobodijo se jim prepusti lastna vlada. Predlog je bil zavrnjen, dasi je bil predlog vložen na izrecno željo predsednika Wilsona.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$2.50 Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 Posamezna številka - 3c

Vsa plačila, dopolnila in denar naj se pošilja na: "Clevelandska Amerika",
6115 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher. LOUIS J. PIRC, Editor.
ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (Krautners) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 52. Wed. May, 3. 1916.

Kompanijski dobički in delavski zaslužki.

Predno pridemo na današnje delavsko gibanje za večje plače in osemurni delavnik, je potrebno, da splošno premetimo položaj, ki vlada danes tako v kapitalističnih krogih kot v delavskih. Poročila prihajajo iz vseh krajev in držav, da se delavci zastrajkajo, da kompanije povisujejo plače, da se vrši ogromna agitacija med delavci za unijsko organizacijo.

Najvažnejši delavski dogodki tekom tega tedna so: V Clevelandu zahtevajo uslužbenci cestne železnice, 2500 po številu, tak zaslužek in take delavne ure, da bo lahko vsak uslužbenec naredil vsaj 8 ur na dan, dočim sedaj mnogo izmed njih dela le po 3 ali 6 ur na dan. Zahtevajo tudi boljše plačo. 700 delavcev pri Chandler Motor Car Co. v Clevelandu se je vrnilo na delo. Toda predno se to za stalno odloči, bodejo imeli delavci še eno posvetovanje. Unija voznikov in delavcev v električnih je glasovala, da se potegne za večje plače. Železniški brzojavni uslužbenci, po številu 1800, zahtevajo večje plače v treh dneh, ali pa zastrajkajo. 100 delavcev pri asbestnih delih v Clevelandu je zastrajkalo. 5000 zidarjev delavcev je zagrozilo s štrajkom 15. maja.

V Youngstownu je odšlo na štrajk več sto masinistov. Po raznih drugih tovarnah Youngstowna se giblje. V East Liverpoolu štrajka 75 tesarjev, zidarjev delavci so dobili povečano plačo. V Tiffinu so zastrajkali delavci pri Webster Manufacturing Co. Kompanija je pripeljala skebe na njih mesto. Mimogredo omenjeno, je danes pravi zločin, kdor skeba. Dela je povsod v izobilici v tovarnah in kraji, kjer ni štrajkov. Delavec, ki danes skeba, pač ni vreden naslova človeka.

Razne kompanije v Toledo, O. so naznanile, da bodejo vse plače splošno povisale. V Cincinnatiju je zastrajkalo 2000 strojnikov. Boljše plače zahtevajo in boljše delavske razmere.

V Pittsburghu so zastrajkali uslužbenci cestne železnice, 4000 po številu. Ves promet s karami je popolnoma ustavljen. Ljudje morajo cele ure hoditi, da pridejo na svoja mesta. V istem mestu se je komaj prečel štrajk 10.000 zidarjev uslužbencev; hrvanci so podpisali pogodbo za novo plačilno lestvico. Zastrajkalo je 5000 strojnikov. 5000 uslužbencev Westinghouse Co. je zastrajkalo. Nastali so nemiri v Rankinu in Braddocku. 200 mož pri Carnegie Steel Co. je zastrajkalo za boljše plače, 50 delavcev pri mestnem vodovodu je tudi na štrajku za boljše plačo.

V New Yorku se je pravkar podpisala pogodba med premogarni trdih premogovnikov in med lastniki teh premogovnikov. S tem se je odvrnil štrajk, katerega bi se udeležilo najmanj 180.000 premogarjev. Ogromni štrajk v New Yorku, katerega se je udeležilo 80.000 delavcev in delavk, uslužbenih v tovarnah za izdelovanje oblek. V kratkem se proglasi generalni štrajk. Na štrajku v New Yorku je tudi 10.000 tesarjev. V Brooklynu štrajkajo pristanjski delavci, kakih tisoč po številu. 2000 zlatarjev se je pravkar pogodilo s svojimi uslužbenci, ki se vrnejo na delo.

V Chicagu so na štrajku uslužbenci International Harvester Co. 6500 jih je brez dela.

Prišlo je do nemirov. Posebna policija je bila pozvana v službo. 800 uslužbencev Illinois Malleable Iron Co. štrajka za boljše plačo.

V Long Beach, Cal. je zastrajkalo 250 uslužbencev pri ladjedelnicah za boljše plačo in krajše delavne ure. Iz raznih drugih krajev se še poročajo o manjših štrajkih.

Danes niso slabi delavski časi. Skoraj vse ameriške tovarne delajo s polno paro, in kdor je danes brez dela, si prav lahko sam sebi pripiše. In ravno to je ugoden čas za delavce. V krizi, ko kapitalisti počivajo na dobičkih, katere so naredili v dobrih časih, ne bo šel nihče štrajkat, ker je itak delavec preveč. Železo se mora kovati, dokler je vroče. Ne samo, da delajo danes kompanisti ogromne zaslužke, ampak imajo še tolikšno naročila naprej, da je za njmanj 10 mesecev treba uporabiti vse delavske sile, da se ta naročila izvršijo. In tu pride delavci v pravem trenutku na dan, ter zahteva svoje.

In zakaj štrajkajo delavci? Večina kompanij je v resnici poboljšala delavske plače, nekatere za 5, druge za 10 ali celo več procentov. Znale so tovarne v Clevelandu, ki so se leto nazaj plačevale po \$1.75 maksimalno plačo na dan, pa plačujejo danes po \$2.50 in še več za istourno delo. To bi bilo vse dobro, če se ne bi življenjske potrebe tako podražile, da s starimi plačili delavci ni moglo shajati. Vsa živila brez izjeme so dražja, oprava, blago, potrebščine pri hiši, itd. Vsakdo hoče imeti prosperiteto, in kapitalist gotovo ni zadnji, da potegne delavca za večje izdatke, ko vidi, da delavec enkrat stalno dela. In če je imel delavec prej \$1.50 dnevni izdatkov za življenje, jih ima danes \$2.00 ali več, da kupi ravno toliko kot je kupil prej. Razlika v tem se mora nekje dobiti, prisluziti, in ker kapitalisti jako neradi dajo kaj iz svoje volje, jih je treba prisiliti. Štrajk je danes uspešno sredstvo za zboljšanje razmer. Časi so ugodni, in v skoro vseh slučajih, imajo delavci uspeh.

Kar je pa še boljše, delavci se organizirajo v unijo. Nikdar ni bilo med njimi še toliko razuma za unijo in skupno organizacijo kot danes. Posamezne unije poročajo o desetstotih delavcih, ki so pristopili na novo v unijo. Na prostorih in v mestih, kjer so svoje čase za zagrizenost gledali unijske agitatorje, jih danes pozdravljajo kot prave borce za zboljšanje delavskega položaja.

In te delavske zavesti smo že dolgo čakali. Le v organizaciji, skupnosti in slogi zasinejo delavcem boljše dnevi.

Kadar Nemci pri- nesejo svobodo.

Dvajset mesecev je že skoro, odkar po Evropi teče ljudska kri, da Evropa gleda na uničenje bes in grozo, ki jo prinaša to prelivanje ljudske krvi s seboj. Dve ogromni sili ste zavladali nad Evropo: Sila krivice in sila nasilja. In gre se za to, ali se bo Evropa po vojni otresla kronanih zločincev, ki so strmoglavili ljudstva v prepad in klanje, in drugo vprašanje je, ali bo zavladal zmagovit

germanizem ter učenil v strah verige suženjstva vse male narode, ali bo zmagała pravica in svoboda s tem, da bo zatrt pruski militarizem in zavedno iztrebljen iz zemeljskega površja.

Danes vsakdo ve, kdo zasto pa eno, kdo zastopa drugo stran. Danes vsakdo ve, da se je germanski militarizem združil s poganskim Turkom in izdajalcem Slovanstva, z Bulgarom, da se bore pod zastavo, na kateri je s krvavimi črkami zapisano: "Nasilje". Krenili so v krvav vrtnec, da bi izvojevali cilj svojih želj, cilj svojih davnih sanj, podali so se na bojni pohod, da poderejo in porušijo domove mirnih in svobodnih narodov, ker njih pohlep jim ni več dopuščal, da bi se zadovoljili z onim, kar imajo v notranjosti svojih mej. Danes vsakdo ve, da tvorijo drugo silo slovanska majka Rusija, močnata Anglija in napredna Francija, da se na zastavah teh narodov blesti napis: Pravica in svoboda. To je geslo, ki je danes priznано od vseh prosvitljenih narodov, geslo, s katerim se bo odrešil svet militarizma in vojaškega napuha.

Dvajset mesecev je skoro minulo, da se Evropa napaja s človeško krvjo, in ves ta čas so Nemci neprestano kričali v svet, da so oni tisti, ki so bili napadeni, da so oni tisti, ki se borijo za svobodo in pravico.

Ali je nes tako? Mogoče se mi motimo v naših mislih, da so Nemci v resnici osvoboditelji in borilci za pravico? Ruševine in mizerije v Belgiji nam dajejo jasen odgovor, strahote in opustošenje slovanske Srbije jasno kriči do neba po mračevanju. Tu je živel svobodni narod enkrat, danes pa se kadi iz razvalin na tej slovanski zemlji človeško, slovansko meso, in umirajoče udove in sirote v cestnih grabnjah in za plotovi stegajo roke in ročice proti nebu, da dobe odgovor: Masčevanje! Ali je sila tam na nebu, ki bo kaznovala zločin ropa svobode, ki bo kaznovala smrt mladeničev, udov, sirot? In kje je ta pruska svoboda? Odmeva nam iz dna morja 1500 nedolžnih otrok, žensk in drugih: Lusitanija, Arabija, Ancon, Persia in brezbroj drugih. Delo modernih barbarjev se kaže v krvi v Louvainu, Rheimsu, stotine podrtih, nalašč razstreljenih modernih umetnih zavodov, učenjskih naprav, podrtih cerkev, vse to grozno kriči v svet: Masčevanje! Kazen za moderne roparje svobode!

Pa to ni vse. Ko se je junaska, toda tedaj še nepravilna Rusija umakala iz Karpator, iz Galicije, ko je do zob oborožena tevtonska sila prodrla v Poljsko, tedaj se je Nemčiji nudila najlepša prilika, da osvobodi to Poljsko iz "krempljev ruskega medveda" in pri- nese Poljski mir, svobodo in kulturo. Toda gorje onim, katerim prinaša Prus svobodo in kulturo. Bolje bi bilo, da teh ljudi sploh ne bi bilo na svetu. Da Nemci gospodarijo kot zverine po Poljski, ni bilo samo že večkrat raztolmačeno in uradno potrjeno, in sedaj se znova potrjuje s člankom, ki je izšel v velikem newyorškem listu "The New York Tribune". Ta članek je spisal Poljak, torej sin one zemlje, katero so Nemci — osvobodili. Imenuje se Vaclav Perkowski, in članek je naslov: "Pruska pijavka na Poljskem." Članek se glasi sledeče:

Ko je v ruski dušni ruski minister zunanjih zadev Sasonov, v svojem govoru pojasnil, da je Rusija od začetka vojne na zastavo svoje vojske zapisala: Ponovno osvobodjenje in prou- jenje Poljske, tedaj je pisal nemški list "North Deutsche Allgemeine Zeitung" sledeče: "Usoda Poljske ni več prepuščena rokam ruskega ministerstva. Roke, v katerih se nahaja Poljska danes, jo bodejo varovale, da se ne vrnejo več dnevi ruske postavočnosti, in te roke bodejo vedele urediti notranje in zunanje zadeve Poljske."

Tako važno so napisane te besede v pol-uradnem nemškem glasilu, tako so zavite v

ruho plemenitosti, tako sijajno bodočnost obetajo Poljski, da bi človek, ki ne pozna drkosti tev- tonske rase, skoro vrjel, da je Nemčija ona, in ne zavezniki, ki se borijo za svobodo, za civilizacijo, za zboljšanje položaja malih narodov, tako da ni nič čudnega, da nepremišljeni Irci pričakujejo od Nemcev pravi- co, svobodo in neodvisnost.

Pa vseeno je broj teh slepcev, ki ne vidijo, da je Prusija poguba celega sveta, da je edini cilj nemške politike potlačiti vse male narode pod sebe, na srečo narodov, vsak dan manjši. Lond Northcliffe, lastnik li- nih sanj, podali so se na bojni pohod, da poderejo in porušijo domove mirnih in svobodnih narodov, ker njih pohlep jim ni več dopuščal, da bi se zadovoljili z onim, kar imajo v notranjosti svojih mej. Danes vsakdo ve, da tvorijo drugo silo slovanska majka Rusija, močnata Anglija in napredna Francija, da se na zastavah teh narodov blesti napis: Pravica in svoboda. To je geslo, ki je danes priznано od vseh prosvitljenih narodov, geslo, s katerim se bo odrešil svet mili- tarizma in vojaškega napuha.

Oni pa, ki danes se ne uvidijo, doživijo kmalu čas, ko se jim bodo odprle oči, in največ bo k temu pripomogla nemška vlada, na Poljskem.

Dne 1. marca je bil v pruski zbornici sprejet predlog, ki se tiče kolonizacije Poljske, ne samo onega dela Poljske, ki je že prej bil pod nemško upravo, ampak tudi onega dela, katerega so Nemci sedaj osvojili. Ta predlog je bil odobren 2. mar- ca in pripravljen je 200.000- ooo mark, da se odkupijo zem- ljišča od Poljakov. In dočim imajo Nemci glasom te posta- ve vse pravice, pa nima noben Poljak pravice prodati svoje posestvo komu drugemu prej, dokler mu ne ponudi Nemec cene. In če ni dosti nemških kupcev, tedaj bo nemška vla- da kupila tako zemljišče, in na- selila na slovanskem zemljišču nemške ljudi. Predlog, da se naredi enaka pravica za Polja- ke in Nemce, je bil z veliko ve- čino zavrnjen.

Ob tej priliki piše poljski časopis "Dziennik Narodowy" v Chicago, Ill. da so bile spre- jete v pruskem parlamentu po- stave, katerih namen je bil Po- ljske popolnoma oropati njih premoženja in zemljišča, ter da so Nemci sprejeli take postav- e proti Poljakom, o katerih se "divjim" Rusom niti sanjalo ne bi. Celih zadnjih 150 let nihče v Rusiji niti poskusil ni, da bi naredil take postavbe proti Poljakom, namreč da najprvo z ognjem in mečem opustoši poljsko deželo, potem pomori narod z lakoto, potem pa pože- nej ostale ljudi v svet kot be- rača, lko so jim pokradli z zlo- činske postavbe vsa zemljišča. Tako delajo Nemci postavno. Pregnali so nad stotisoče Po- ljakov izpod njih rodnega kro- va, pod katerim so ugledali pr- vo luč sveta. In edino Prusija na svetu je zmogla takih zlo- činskih del nad narodom.

Pomagajte! Prijatelji sveta,

**Tobak, ki ti bo
izmed vseh
najbolj ugajal!**

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

ima okus, ki se razlikuje od vsakega drugega duhana, katerega ste kdaj kadili. Način prepranjanja je to — da ne grize in peče. Prijal vam bo Prince Albert, ker je tako dober in zadovoljiv, zamorete ga pokaditi količino in ne bo pekel na jeziku in zmanjšal vaš okus.

Kupite Prince Albert duhan in spoznati bode, da je tako kot mi rečemo, ker ljudje po vseh Zjed. državah ga priporočajo. Ako drugim prija, bo tudi vam.

Prince Albert je istotako fin v cigaretah kot v pipi.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

Copyright 1916 by R. J. Reynolds Tobacco Co.

Prince Albert v različnih vrstah po 6c, 10c, 15c, 20c, 25c, 30c, 35c, 40c, 45c, 50c, 55c, 60c, 65c, 70c, 75c, 80c, 85c, 90c, 95c, 1.00c, 1.10c, 1.20c, 1.30c, 1.40c, 1.50c, 1.60c, 1.70c, 1.80c, 1.90c, 2.00c, 2.10c, 2.20c, 2.30c, 2.40c, 2.50c, 2.60c, 2.70c, 2.80c, 2.90c, 3.00c, 3.10c, 3.20c, 3.30c, 3.40c, 3.50c, 3.60c, 3.70c, 3.80c, 3.90c, 4.00c, 4.10c, 4.20c, 4.30c, 4.40c, 4.50c, 4.60c, 4.70c, 4.80c, 4.90c, 5.00c, 5.10c, 5.20c, 5.30c, 5.40c, 5.50c, 5.60c, 5.70c, 5.80c, 5.90c, 6.00c, 6.10c, 6.20c, 6.30c, 6.40c, 6.50c, 6.60c, 6.70c, 6.80c, 6.90c, 7.00c, 7.10c, 7.20c, 7.30c, 7.40c, 7.50c, 7.60c, 7.70c, 7.80c, 7.90c, 8.00c, 8.10c, 8.20c, 8.30c, 8.40c, 8.50c, 8.60c, 8.70c, 8.80c, 8.90c, 9.00c, 9.10c, 9.20c, 9.30c, 9.40c, 9.50c, 9.60c, 9.70c, 9.80c, 9.90c, 10.00c, 10.10c, 10.20c, 10.30c, 10.40c, 10.50c, 10.60c, 10.70c, 10.80c, 10.90c, 11.00c, 11.10c, 11.20c, 11.30c, 11.40c, 11.50c, 11.60c, 11.70c, 11.80c, 11.90c, 12.00c, 12.10c, 12.20c, 12.30c, 12.40c, 12.50c, 12.60c, 12.70c, 12.80c, 12.90c, 13.00c, 13.10c, 13.20c, 13.30c, 13.40c, 13.50c, 13.60c, 13.70c, 13.80c, 13.90c, 14.00c, 14.10c, 14.20c, 14.30c, 14.40c, 14.50c, 14.60c, 14.70c, 14.80c, 14.90c, 15.00c, 15.10c, 15.20c, 15.30c, 15.40c, 15.50c, 15.60c, 15.70c, 15.80c, 15.90c, 16.00c, 16.10c, 16.20c, 16.30c, 16.40c, 16.50c, 16.60c, 16.70c, 16.80c, 16.90c, 17.00c, 17.10c, 17.20c, 17.30c, 17.40c, 17.50c, 17.60c, 17.70c, 17.80c, 17.90c, 18.00c, 18.10c, 18.20c, 18.30c, 18.40c, 18.50c, 18.60c, 18.70c, 18.80c, 18.90c, 19.00c, 19.10c, 19.20c, 19.30c, 19.40c, 19.50c, 19.60c, 19.70c, 19.80c, 19.90c, 20.00c, 20.10c, 20.20c, 20.30c, 20.40c, 20.50c, 20.60c, 20.70c, 20.80c, 20.90c, 21.00c, 21.10c, 21.20c, 21.30c, 21.40c, 21.50c, 21.60c, 21.70c, 21.80c, 21.90c, 22.00c, 22.10c, 22.20c, 22.30c, 22.40c, 22.50c, 22.60c, 22.70c, 22.80c, 22.90c, 23.00c, 23.10c, 23.20c, 23.30c, 23.40c, 23.50c, 23.60c, 23.70c, 23.80c, 23.90c, 24.00c, 24.10c, 24.20c, 24.30c, 24.40c, 24.50c, 24.60c, 24.70c, 24.80c, 24.90c, 25.00c, 25.10c, 25.20c, 25.30c, 25.40c, 25.50c, 25.60c, 25.70c, 25.80c, 25.90c, 26.00c, 26.10c, 26.20c, 26.30c, 26.40c, 26.50c, 26.60c, 26.70c, 26.80c, 26.90c, 27.00c, 27.10c, 27.20c, 27.30c, 27.40c, 27.50c, 27.60c, 27.70c, 27.80c, 27.90c, 28.00c, 28.10c, 28.20c, 28.30c, 28.40c, 28.50c, 28.60c, 28.70c, 28.80c, 28.90c, 29.00c, 29.10c, 29.20c, 29.30c, 29.40c, 29.50c, 29.60c, 29.70c, 29.80c, 29.90c, 30.00c, 30.10c, 30.20c, 30.30c, 30.40c, 30.50c, 30.60c, 30.70c, 30.80c, 30.90c, 31.00c, 31.10c, 31.20c, 31.30c, 31.40c, 31.50c, 31.60c, 31.70c, 31.80c, 31.90c, 32.00c, 32.10c, 32.20c, 32.30c, 32.40c, 32.50c, 32.60c, 32.70c, 32.80c, 32.90c, 33.00c, 33.10c, 33.20c, 33.30c, 33.40c, 33.50c, 33.60c, 33.70c, 33.80c, 33.90c, 34.00c, 34.10c, 34.20c, 34.30c, 34.40c, 34.50c, 34.60c, 34.70c, 34.80c, 34.90c, 35.00c, 35.10c, 35.20c, 35.30c, 35.40c, 35.50c, 35.60c, 35.70c, 35.80c, 35.90c, 36.00c, 36.10c, 36.20c, 36.30c, 36.40c, 36.50c, 36.60c, 36.70c, 36.80c, 36.90c, 37.00c, 37.10c, 37.20c, 37.30c, 37.40c, 37.50c, 37.60c, 37.70c, 37.80c, 37.90c, 38.00c, 38.10c, 38.20c, 38.30c, 38.40c, 38.50c, 38.60c, 38.70c, 38.80c, 38.90c, 39.00c, 39.10c, 39.20c, 39.30c, 39.40c, 39.50c, 39.60c, 39.70c, 39.80c, 39.90c, 40.00c, 40.10c, 40.20c, 40.30c, 40.40c, 40.50c, 40.60c, 40.70c, 40.80c, 40.90c, 41.00c, 41.10c, 41.20c, 41.30c, 41.40c, 41.50c, 41.60c, 41.70c, 41.80c, 41.90c, 42.00c, 42.10c, 42.20c, 42.30c, 42.40c, 42.50c, 42.60c, 42.70c, 42.80c, 42.90c, 43.00c, 43.10c, 43.20c, 43.30c, 43.40c, 43.50c, 43.60c, 43.70c, 43.80c, 43.90c, 44.00c, 44.10c, 44.20c, 44.30c, 44.40c, 44.50c, 44.60c, 44.70c, 44.80c, 44.90c, 45.00c, 45.10c, 45.20c, 45.30c, 45.40c, 45.50c, 45.60c, 45.70c, 45.80c, 45.90c, 46.00c, 46.10c, 46.20c, 46.30c, 46.40c, 46.50c, 46.60c, 46.70c, 46.80c, 46.90c, 47.00c, 47.10c, 47.20c, 47.30c, 47.40c, 47.50c, 47.60c, 47.70c, 47.80c, 47.90c, 48.00c, 48.10c, 48.20c, 48.30c, 48.40c, 48.50c, 48.60c, 48.70c, 48.80c, 48.90c, 49.00c, 49.10c, 49.20c, 49.30c, 49.40c, 49.50c, 49.60c, 49.70c, 49.80c, 49.90c, 50.00c, 50.10c, 50.20c, 50.30c, 50.40c, 50.50c, 50.60c, 50.70c, 50.80c, 50.90c, 51.00c, 51.10c, 51.20c, 51.30c, 51.40c, 51.50c, 51.60c, 51.70c, 51.80c, 51.90c, 52.00c, 52.10c, 52.20c, 52.30c, 52.40c, 52.50c, 52.60c, 52.70c, 52.80c, 52.90c, 53.00c, 53.10c, 53.20c, 53.30c, 53.40c, 53.50c, 53.60c, 53.70c, 53.80c, 53.90c, 54.00c, 54.10c, 54.20c, 54.30c, 54.40c, 54.50c, 54.60c, 54.70c, 54.80c, 54.90c, 55.00c, 55.10c, 55.20c, 55.30c, 55.40c, 55.50c, 55.60c, 55.70c, 55.80c, 55.90c, 56.00c, 56.10c, 56.20c, 56.30c, 56.40c, 56.50c, 56.60c, 56.70c, 56.80c, 56.90c, 57.00c, 57.10c, 57.20c, 57.30c, 57.40c, 57.50c, 57.60c, 57.70c, 57.80c, 57.90c, 58.00c, 58.10c, 58.20c, 58.30c, 58.40c, 58.50c, 58.60c, 58.70c, 58.80c, 58.90c, 59.00c, 59.10c, 59.20c, 59.30c, 59.40c, 59.50c, 59.60c, 59.70c, 59.80c, 59.90c, 60.00c, 60.10c, 60.20c, 60.30c, 60.40c, 60.50c, 60.60c, 60.70c, 60.80c, 60.90c, 61.00c, 61.10c, 61.20c, 61.30c, 61.40c, 61.50c, 61.60c, 61.70c, 61.80c, 61.90c, 62.00c, 62.10c, 62.20c, 62.30c, 62.40c, 62.50c, 62.60c, 62.70c, 62.80c, 62.90c, 63.00c, 63.10c, 63.20c, 63.30c, 63.40c, 63.50c, 63.60c, 63.70c, 63.80c, 63.90c, 64.00c, 64.10c, 64.20c, 64.30c, 64.40c, 64.50c, 64.60c, 64.70c, 64.80c, 64.90c, 65.00c, 65.10c, 65.20c, 65.30c, 65.40c, 65.50c, 65.60c, 65.70c, 65.80c, 65.90c, 66.00c, 66.10c, 66.20c, 66.30c, 66.40c, 66.50c, 66.60c, 66.70c, 66.80c, 66.90c, 67.00c, 67.10c, 67.20c, 67.30c, 67.40c, 67.50c, 67.60c, 67.70c, 67.80c, 67.90c, 68.00c, 68.10c, 68.20c, 68.30c, 68.40c, 68.50c, 68.60c, 68.70c, 68.80c, 68.90c, 69.00c, 69.10c, 69.20c, 69.30c, 69.40c, 69.50c, 69.60c, 69.70c, 69.80c, 69.90c, 70.00c, 70.10c, 70.20c, 70.30c, 70.40c, 70.50c, 70.60c, 70.70c, 70.80c, 70.90c, 71.00c, 71.10c, 71.20c, 71.30c, 71.40c, 71.50c, 71.60c, 71.70c, 71.80c, 71.90c, 72.00c, 72.10c, 72.20c, 72.30c, 72.40c, 72.50c, 72.60c, 72.70c, 72.80c, 72.90c, 73.00c, 73.10c, 73.20c, 73.30c, 73.40c, 73.50c, 73.60c, 73.70c, 73.80c, 73.90c, 74.00c, 74.10c, 74.20c, 74.30c, 74.40c, 74.50c, 74.60c, 74.70c, 74.80c, 74.90c, 75.00c, 75.10c, 75.20c, 75.30c, 75.40c, 75.50c, 75.60c, 75.70c, 75.80c, 75.90c, 76.00c, 76.10c, 76.20c, 76.30c, 76.40c, 76.50c, 76.60c, 76.70c, 76.80c, 76.90c, 77.00c, 77.10c, 77.20c, 77.30c, 77.40c, 77.50c, 77.60c, 77.70c, 77.80c, 77.90c, 78.00c, 78.10c, 78.20c, 78.30c, 78

Slovenski Narodni Dom,

(The Slovenian National Home)

USTAN. 3. AVGUSTA, 1914.

INKORP. 17. AVGUSTA 1914.

V DRŽAVI OHIO

UPRAVNI ODBOR:

Prodavnik: Dr. FRANK J. KERN, 8301 ST. CLAIR AVE.
Podpredsednik: JOSEF KALAN, 6101 ST. CLAIR AVE.
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1052 E. 62nd STREET.
Blagajnik: MIHAEL SETNIKAR, 6305 GLASS AVE.

NADZORNI ODBOR:

Frank Kern, 8301 St. Clair Ave. Frank M. Jankić, 1203 Norwood Rd.
Mat. Petrovič, 1096 E. 67th St.

STAVBENI ODBOR:

Josip Selo, 6108 St. Clair Ave. Anton M. Kolar, 3222 Lakeland Ave.
Louis J. Pirc, 6119 St. Clair Ave.

FINANČNI ODBOR:

Rudolf Perdan, 5502 Presser Ave. Zolt Birk, 6006 St. Clair Ave.
Louis J. Pirc, Josip Kalan in Frank Kern.

Seje direktorija se vrše vsake druge nedelje petek v mesecu na 6029 Glass Ave.

Vse dohodke in korrespondenco tikajočo se S. N. D. naj se pošilja na prvega tajnika.

BAZAR ZA ZAVEZNIKE.

V New Yorku priredijo 3. junija ogromni bazar, katerega dobiček bo šel ranjencem zaveznikov. Bazar priredi pod patronanco "National Allied Relief Committee" in "War Relief Clearing House for France." Ogromne predpriprave se že vršijo za bazar. Ogromno poslopje Grand Central Palace je najeto, da služi svojem namenu. (Prireditelji bazara pričakujejo, da bo znašal čisti dobiček najmanj en milijon dolarjev, in da se bo bazarja udeležilo gotovo pol milijona ljudi.) Med prireditelji bazara so uveljavljeni mestni in državni uradniki, milijonarji in sodniki.

NAZNANILO.

Članice dr. Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ so prošene, da izročijo denar ali pa neprodane vstopnice na seji, 4. maja. Vdeležite se seje v polni številu.

Frances Hudovernik, tajnica

Naprodaj je dobra hiša za 2 družini, 12 sob, se lahko priredi v hišo za tri družine. Lot 30 x 150. Prav nizka cena. 1397 E. 47th St. (55)

Ženska, ki zna tudi kuhati išče službo za hišna dela. 984 E. 63rd St. (53)

POZOR!

Členjenemu občinstvu naznanjam, da sem 3. maja odprla trgovino z modnim blagom. Izdelujem tudi ženske in otroške obleke. Za obilen poset se priporočam.

MRS. J. BOBNAR,
Cor. Calcutta & Waterloo Rd.
COLLINWOOD, O.

Išče se Frank Kovčica. Pred 2 letoma je stanoval nekje na 6. cesti, v Clevelandu. Kdor ve za njegov naslov, naj mi naznači. Fr. Kurent, 6101 St. Clair ave.

Išče se Val. Kranjc. Pred dvema letoma se je nahajal v Clevelandu. Za njega bi rad zvedel Fr. Camlo, 6101 St. Clair ave.

Soba s hrano in stanovanjem se išče. (Ponudbe prosim na 5377 Standard ave. (54)

Boljšje kot pričakovano.

Mr. John Firment iz Bowersville, Pa. član društva št. 181 P. S. K. J. piše sledeče: Dragi Mr. Triner: "Zahvaljujem se vam za vaš liniment, toda povem vam, da niti pričakovati nisem mogel, da me bo Trinerjev liniment tako hitro ozdravil mojih bolečin na hrbtu kot me je. Trpel sem hude bolečine na hrbtu, in ko vse drugo ni pomagalo, sem naročil Trinerjev liniment, in ko mi ga je žena nadrgnila drugo po hrbtu, sem se počutil mnogo boljšega, in sedaj lahko opravljam vsa svoja dela. Priporočam ga vsakomur." Trinerjev liniment je izvrstno sredstvo v slučaju revmatizma, in mišičnih bolečin. 25 in 50c po pošti 35 in 60c.

V slučaju notranjega nerada, neprebavnosti, zaprtja, zgube apetita, glavobola, vzemite Trinerjevo ameriško grenko vino. Po lekarnah. Cena \$1.00. Jos. Triner, 1333-39 So. Ashland ave Chicago, Ill.

ZABAVEN VEČER!

Priredi dr. Lunder-Adamič v nedeljo zvečer dne 7. maja v Birkovi dvorani. Obilo vsakovrstne zabave, in žal vam bo, ako zamudite ta večer. Na programu so komični prizori, in nasmejali se boste od srca, ko boste videli g. Jos. Mrharja, ko nastopi z godbo "Jurij Grozni." G. Grobojšek bo pa menda štrklje delal, pa popolnoma na moderen način. Udeležite se tega večera. Vstopnice so po 75 za moške in po 50c za ženske. Kupite jih lahko pri sledečih bratih in sestrah: Ig. Smuk, Fr. Somrak, Alois Turk Fr. Černe, Ivana Novak, Matija Glavič (pri Setnikarju), Josipina Jereb, Filip Epich, John Jerman in Frances Lausche. Godba Jurija Groznega pod vodstvom g. Jos. Mrharja.

Odbor.

Sprejme se dečka ki ima veselje do lakirarskega dela. Oglasiti naj se na 1175 E. 61st St. (53)

NAZNANILO.

Spodaj podpisani si usojajo naznaniti, da sem odprl svojo lakirarsko delavnico in sicer na 1175 E. 61st St. kjer izdelujem vsa lakirska dela, kar se tiče vozov in avtomobilov. Ob enem se pa slavnemu občinstvu priporočam za vsa dela spadajoča v to obrt. (56)

S spoštovanjem.
FRANK KNIFIC,
Carriage Painter.
1175 E. 61st St.

Kje je?

Iščem Jožeta Mežnaršiča, po domače Barborjeve, doma iz Brezove rebr. Nahaja se nekje v Jolietu. Kdor ve za njegov naslov, je ujudno prošena, da mi ga naznači, ker mu imam važne zadeve sporočiti. Kdor dobi njegov naslov, prejme nagrade \$5.00. John Kie, 7725 Ossage ave. Cleveland, O. (56)

POZOR!

Spodaj podpisano društvo naznaja rojakom, da priredi velik piknik dne 14. maja na Recharjevih farmah. Rokaji so ujudno vabljeni, da se piknika udeležijo. Izvrstna zabava bo pripravljena za vse. (54)

Dr. Doslužencev.

NAZNANILO.

Vsemi članom dr. Slovenec, št. 1. SDZ naznanjam, da se udeležijo redne mesečne seje dne 7. maja, 1916. Na dnevnem radi volitev delegatov za 2. glavno konvencijo SDZ. Bratje ne j zberejo razumne in delavne delegate, ker naša Zveza je še mlada, in zato potrebuje dobrih in delavnih mož, da jo dvignejo na zdravo in trdno podlago. (Nadalje se tudi naznanja, da je društvo sklenilo, da se korporativno udeležimo veselice bratskega društva št. 9. SDZ ob priliki blagoslovljenja dr. zastave dne 28. maja, 1916. Bratje, pokazite, da smo bratje in pridite vsi kot eden. Z bratskim pozdravom Frank Zorich, 5909 Prosers ave. (53)

CENIK MALIH OGLASOV.

18CE SE DELAVCE VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst.
1. krat po.....40c.
3. krat in več po.....35c.
6. krat po.....30c.
vsaka nadaljnja vrsta po 6c.

DELO 18CEJO VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst.
1. krat po.....20c.
3. krat in več po.....17c.
vsaka nadaljnja vrsta po 3c.

SOBE SE ODOJAO IN NA HRANO SE SPREJMEJO, do 25 besed ali 6 vrst.
1. krat po.....25c.
3. krat in več po.....20c.
vsaka nadaljnja vrsta po 6c.

V NAJEM SE ODDA, HIŠA, STANOVANJE, TRGOVINA, HD. NAPRODAJ HIŠA, TRGOVINA, FARMA, KONJI IN DRUGO. TACE SE OSEBE, ZGUBLJENO, IN DRUGO NEOZNANO. do 25 besed ali 6 vrst.
1. krat po.....50c.
3. krat in več po.....42c.
6. krat in več po.....35c.
vsaka nadaljnja vrsta po 7c.

18CEJO SE TRGOVSKI SOLASTNIKI ALI DRUGE DENARNE PRIKLE PREKLICI IN DRUGE OSEBNO STI. do 25 besed ali 6 vrst.
1. krat po.....60c.
3. krat in več po.....\$1.60
vsaka nadaljnja vrsta po 10c.

ZAHVALE IN MRTVAŠKA NAZNANILO. Vsaka vrsta po.....6c.
Za vsakkrat se ista cena pomnoži.

DRUŠTVENA NAZNANILO. 1. krat po.....4c.
3. krat in več po.....3c.
vsaka vrsta po.....4c.

4 do 5 besed ali 6 vrst. ali 6 vrst.

POZOR!

(Naznanjam cenjenemu občinstvu, da se sprejema naročila, kar se tiče barvanja in papiranja na starem prostoru, t. j. na 1011 E. 64th St. ne pa na 6528 St. Clair ave. dokler se stvar ne uredi. (Wed-June 30) FRANK MIHELIC, 1011 E. 64th St.

POZOR!

Naprodaj je velik, fine pasme pes, jako dober stražar, star šele tri leta. Se proda po nizki ceni. Fr. Sibert, 114717 Sylvia ave. (52)

ZOBJE!

Kadar zgubite en zob, zgubite dva. In ali veste, da kadar zgubite dvoje svojih zob, da zgubite takorekoč celo zobovje?

Manjkajoči zob v spodnji zobni uniči korist zoba, ki je do tönemmu nasproti v gorenji zobni in narobe. In to vam škoduje na zdravju, kajti brez popolnih zob nikakor ne morete biti popolnoma zdravi. Jaz vam lahko preskrbim manjkajoče zobe in jih naredim da zglejajo popolnoma naravni.

Dr. F. J. KENNEDY,
zobozdravnik.

Uradne ure: Od 9. zjut. do 5.30 zveč. Ob pondeljkih, četrtek in sobotah tudi zvečer. Vše delo garantirano. Zobje se iz vlečejo brez bolečin. Mi govorimo slovensko. (38)

NAZNANILO.

Cenjenemu občinstvu in slavnim društvom! Kot že omenjeno, da priredi dr. Glas Clevelandskih Delavcev št. 9. SDZ veselico spojeno z banketom, na nedeljo, 28. maja, t. l. v Schwalbovi dvorani na 6131 St. Clair ave. ob priliki razvitja in blagoslovljenja nove društvene zastave. Ujudno naznanjamo, da se dobijo vstopnice za banket pri sledečih rojakih in trgovcih: John Gornik, Francis Lausche, Anton Grdina, Lawrence Petkovšek, Mike Jalorec, Andy Kranje, John Skufca, Jos. Modic, Frank Makovec, Henry Zalokar, Josip Zelle, John Cimperman, in pri vseh društvenih bratih. (52)

May 26) Odbor.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦
♦ Vsakemu, kateri mi poš ♦
♦ lje naslove svojih prij ♦
♦ teljev in znancev živeci ♦
♦ v Ameriki, mu pošljem ♦
♦ lep spomin. ♦
♦ ♦ ♦ ♦ ♦
♦ HEN. J. SCHNITZER, ♦
♦ BANKIR. ♦
♦ 141 Washington St. ♦
♦ NEW YORK. ♦
♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Delo dobijo moški!

Takoj dobijo delo možje za navadna in splošna opravila v tovarni. Dobra plača. Lake Erie Iron Co. 915 E. 63rd St. severno od St. Clair ave. (56)

POZOR!

Vse člane društva Carniola, šotor 1288 KOTM pozivljamo, da se gotovo udeležijo izvanredne seje dne 4. maja v četrtek točno ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih. Na dnevnem redu imamo jako važne zadeve za rešiti. Torej so prošeni vsi člani, da se gotovo udeležijo. Jos. Babnik, predsednik. (52)

Vaš doktor ve

In vam pove, da če si njegov recept natančno naročite in od najbližjih zdravstvenih zavodov naročite, da vas ne more odpraviti.

Vaš zdravniški recept mora priti v našo lekarno, kjer bomo oddali natančno po želji zdravila. Imamo tudi posebno zbirko zdravil, ki jih lahko naročite, tudi, če niste v naši lekarni.

Guenther Sloven. Lekarna,
Addison Rd. vogal St. Clair Ave.

MLEKO

Najboljše pasteurizirano mleko, dobite pri Frank Jerić 1166 E. 60th St. Prodaja se na drobno in debelo. Svoji k svojim!

Razglas!

Vsem rojakom v Clevelandu se da v naznanje, da je društvo "Srca Jezusovega" se odločilo sprejemati nove člane od 16 do 35. leta

vstopnine prosto, in sicer za tri mesece, april, maj in junij.

Torej kogar veseli postati član tega najbolj premožnega društva v Clevelandu, naj nikar ne odlašaj, ampak naj se takoj posluži ugodne prilike, katera se mu sedaj nudi. Za več pojasnila naj se vpraša pri predsedniku John Pekolji, 1197 E. 61st St. ali pri Math Oblak, 1235 E. 60th St. June 9)

Delo dobijo ženske!

Dekleta, stara osemnajst let ali več, dobijo takoj dobro in stalno delo v tovarni. (Plača znaša \$1.50 na dan. Lake Erie Iron Co. 915 E. 63rd St. severno od St. Clair ave. (56)

DELO! DELO! DELO!

TAKOJ DOBIMO STALNO DELO DELAVCI, DA DELAJO PRI BATERIJAH, DO BRA PLAČA, PRILIKA, DA PRIDE TE NAPREJ. OGLASITE SE PRI WILLARD STORAGE BATTERY CO. 280 E. 131st St. blizu St. Clair ave. in na Marquette & Lake side ave. (59)

Naznanilo in priporočilo.

Spoštovanemu slovenskemu občinstvu naznanjam, da sem odprl novo slovensko mesnico na 1423 E. 55th St. kjer bom skušal cenjenim odjemalcem postreči vselej z najboljšim svežim in suhim mesom. Priporočam se torej za obila naročila in naklonjenost. Cene primerne in postrežba točna ter ujudna. Se priporočam. (51)

LOUIS NOVAK,
slovenska mesnica.
1423 E. 55th St.

Takoj dobijo delo izurjeni krojaški pomočniki. Plača dobra, delo stalno. Fr. Posavec, krojač, 1770 E. 28th St. Lorain Ohio. (52)

Naprodaj sta dva jako dobra, delavna konja. Prodasta se za zmerno ceno. 1166 E. 60th St. (53)

FANTJE,

dobijo takoj delo za lahka tovarniška opravila. Stalno delo celo leto.

THE UNION SALT CO.
E. 65th St. & Lake Shore R'y.
St. Clair St. kara (53)

DELO!

The Champion Rivet Co. Havard ave. & E. 108th St. Broadway-Corlett kara do E. 106. ceste. East 108th St. kara do Havard ave. Havard-Denison kara do E. 93rd St.

Ta kompanija, bi takoj potrebovala 50 do 100 mož za navadna delavska opravila in nekaj različnih delavcev v tovarni. 24 do 30 centov na uro. Vprašajte ob 6.30 zjutraj. (52)

DEKLE!

Dobro službo dobi dekle za hišna dela pri dobri družini. 10021 Ostend ave. 105 St. kara. Tel. Eddy 387 J. (52)

Pravi starokrajski brinjevec
Cena 6 steklenic . . . \$6.50
Cena 12 steklenic . . . \$13.00
Čista slivovka kuhana iz pravih češelj. Cena 6 steklenic . \$6.50
Cena 12 steklenic . . . \$13.00

Imamo najfinejši tropinjevec in drožnik. 1 gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75

Pristna mučca ohioska vina
Galona . . . 50, 55, 60 in 65c

Katavba in Delavare vino - 80 in 85c gal.

Vinska posoda ob 5 do 10 gal. velja \$1.00, za 25 gal. posoda \$2.00. Pri večjih naročilih je sad brezplačen. Te cene so samo za ta debelo. Naročilu naj se priloži denar in natančni naslov.

The Ohio Brandy Distilling Co.

Prva slovenska družba za prodajo finih pijač.

6102-04 St. Clair Ave. - - Cleveland, O.

CHARLES ARMBRUSTER

MESNICA PRVE VRSTE

NAJBOLJŠE SVEZE IN PREKAJENO MESO.

6112 ST. CLAIR AVE.

FARE \$3.00 DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO

The Great Ship "SEABEE" - 3 Magnificent Steamers - "CITY OF BUFFALO" - "CITY OF CLEVELAND" - "CITY OF ERIE"

CLEVELAND-Daily, May 1st to Nov. 15th - BUFFALO

Leave Cleveland - 10:00 A.M. - 1:00 P.M. - 4:00 P.M. - 7:00 P.M. - 10:00 P.M.
Arrive Buffalo - 11:00 A.M. - 2:00 P.M. - 5:00 P.M. - 8:00 P.M. - 11:00 P.M.

Connections at Buffalo for Niagara Falls and all Eastern and Canadian points. Railroad tickets reading between Cleveland and Buffalo are good for transportation on our steamers. Ask your ticket agent for details via C. & N. E. R. R.

Monthly colored sectional puzzle chart, showing both exterior and interior of The Great Ship "SEABEE" sent on receipt of five cents to cover postage and mailing. Also sent for one \$1.00 puzzle and descriptive booklet free.

THE CLEVELAND & BUFFALO TRANSIT CO., Cleveland, Ohio

Novi model strojepis

The OLIVER

KUPITE GA SEDAJ!

Da triumf strojepisa je tu.

Pravkar je iziel — prišel je leta prej, predno so eksperti to pričakovali. Izdelovalci so se trudili leta in leta, da naredijo ta strojepis. In Oliver je zopet zmagal kot je zmagal tedaj, ko je prišel prvi Oliver strojepis na trg. Nobenega strojepisa ni na svetu kot Oliver št. 9. Pritisk gumbov na stroj je tako lahak, da mačka s tačicami lahko pregiba gumbe.

POZOR!

Vse novosti, ki jih dobite pri Oliver strojepisu so kontrolirane od Oliverja. Čelo naših prejšnjih modelov, kakor so bili slavni v letih časih, niso imeli dvojnega pritiska za spremembo črk.

Vsa kontrola 84 črk in znakov je v malem prstu desne in leve roke, in vse te črke in znake piše s 24 gumbi, najmanj kar jih je sploh na kakem strojepisu.

Pisati vseh strojev lahko nemudoma pišejo tudi na Oliver in sicer hitro in lahko.

SVARILO.

Ta briljantni novi Oliver strojepis se prodaja po starih cenah. Ne velja nič več kot drugi modeli, ki so danes na stariški.

In dočim so nove iznajdbe pri tem strojepisu dragocene, pa smo ojačali konstrukcijo, kljub temu, da smo s tem sami zvišali ceno strojka.

Sklenite takoj, da dobite ta strojepis, predno potrošite kak dolar za drug stroj. Če imate kak drug strojepis, boste gotovo zadovoljni, kako se dela s tem strojepisom.

17 CENTOV NA DAN.

Pomnite, da popolnoma novi št. 9. Oliver strojepis je največje vrednosti v strojepisu. Ima vse naše posebne iznajdbe, vidno pisavo, avtomatičen predelovalec, dvojno spremembo za črke, trak, ki ki piše lahko v dveh barvah in vse druge iznajdbe.

Kljub temu smo se odločili, da prodamo ta stroj vsakomur za 17 centov na dan. Vsak, ki ljubi stroj, popolnoma lahko dobi ta strojepis, najboljšega sestava na svetu. Dvojna vrsta pismenk, kakor želite.

DANES PIŠITE ZA PODROBNA POJASNILA

in bodite eden izmed prvih, ki se seznanijo s tem krasnim strojem. (Prepričajte se, zakaj skoro vsakdo najraje ima Oliver. Pošljite nam dopisnico. Nič se vam ni treba zavezati. Nam je v največje veselje, da vam razložimo, kako se Oliver rabi.

THE OLIVER TYPEWRITER CO. 946 Prospect Ave., Cleveland, Ohio

Vi lahko dobite Oliver v najem za 3 mesece za \$4.00.

KRALJ MATJAŽ.

(ZGODOVINSKA POVEST IZ ŽIVLJENJA SLOVENCEV)

—E, kaj, je rekel Simon Kozina, navadno je pa le, da mož ženi odpusti. Poglejte, hrabri Menclaj je deset let čez trojansko zidovje Heleni grozil, da jo ubije, naposled ji je pa le vse odpustil. To je že taka usoda zakonskih mož in pravična usoda, da se jim ljubavi triumfi mladostnih let plačujejo v zakonu z rožički.

Prijor Celestin in njegov prijatelj Simon Kozina pa sta bila v zmoti. Magajna in gospa Regina sta se le malokdaj videle in samo vspricho drugih ljudi govorila. Nikdar nista niti z besedico omenila ali izdala svojih čustev.

Tretji binkoštni dan je bilo pri cerkvi sv. Lenarta na Vrhniki preročenje in zbrala se je sedaj ogromna množica ljudstva iz cele obsežne župnije in tudi iz okolice, ne toliko zaradi cerkvenih opravil, nego ker je bil s shodom združen semenj in različna razveseljevanja. Tu di gospa Regina je imela goste. Prišli so sodnikovi iz Polhovca grada, Erazem in tudi Angela, in sodnik Završan je sam rekel svoji ženi, naj povabi ta dan tudi Antona Magajna.

Pred cerkvijo je bilo postavljenih vse polno štantov. Prodajalo se je vse mogoče blago, pa tudi svetinje in škupulirji, rožni venči in odpustki. Suh kapucin je imel svoj poseben štant in je prodajal papeževe blagoslove in odpustanje grehov. S tankim, cvilečim glasom je vabil ljudi k sebi in jim z veliko zgovornostjo ponujal svoje "blago". Kmetškega ljudstva se je kar trlo okrog njega.

—Ljudje kristijanski, je vpil suhi kapucin, sem pojdite, sem! Ne skrbite samo za svoje požrešne želodce, skrbite za svoje neumrljive duše. Vaše duše ne bodo deležne večnega izveličanja, ker so vse črne grehov. Več grehov ima vsak izmed vas, kakor je kapelj v morju. Tu imate priložnost, da svoje duše operete in očistite, da bodo po vaši smrti kar naravnost zletele v nebesa. Kupite, ljudje kristijanski, blagoslov svetega očeta, ki obvaruje vas in vašo živino in vaše njive vseh nezdoljivosti. Kupite odpustkov, da obvarujete svoje duše večnega pogubljenja.

Velika gružica ljudstva je stala okrog kapucina in ga poslušala. Nekateri so se pač smejali, drugim pa se je čitalo na obrazih, da vrjamejo vsako besedo, dočim so tretji segali v žep in odštevili kapucinu krvavo prisluzene svotice ter dobivali za svoj denar popisane kose pergamentov.

Završanova družba je nekaj časa nevoljno opazovala ta prizor, potem pa odšla v cerkev poslušat ljubljanskega kanonika, ki je imel ta dan propoved.

Po maši je bilo pred cerkvi jo še dosti živahnije kot poprej. Suh kapucin je bil na svoj štant obesil velike, s kričecimi bojnimi poslikane podobne. Na eni strani je visela podoba, na kateri je se je videlo, kako grozovito hudiči grešnike po peklenem ognju premetavajo, na drugi strani je visela ravno tako strahovita podoba, predstavljač Kristusovo trpljenje in smrt. Kapucin pa je kričal na vso moč in vabil ljudi k sebi.

—Kaj ste obsedeni, da nič ne mislite, kako bo po smrti? Se en čas bodele hodili po tej zemlji, potem pa pride smrtina ura. Namesto da bi mislili na nebesa, pa mislite na gostilne.

Pred štantom se je prikazalo jedno kmetisko dekle. Kapucin jo je popadel za krilo.

—Ti si nečistnica, je zakričal nad prestrašenim dekletom. Nič ti ne treba tajiti! Mene ne premoti! Kupi si odpustek,

drugače si pogubljena. Samo osem grošev velja.

Dekle se je kapucinu iztrgalo iz rok in zbežalo. Kapucin se je obrnil na drugo stran in pograbil mladega fanta.

—Ti, fant, od kod pa si? ga je vprašal.

—Iz Bevk.

—Oh, iz Bevk! Oh, kako se ti meni smiliš! Oh, koliko boš ti trpel v peku! Ali naj ti povem kajak?

Fant je bil tako prestrašen, da ni mogel ničesar odgovoriti, kapucin pa se je nagnil k fantu in mu zašepetal na uho:

—Ti si ubijalec in presestnik. Oh, jaz te dobro poznam. Pogubljen boš, če si ne kupiš odpustka. Samo dvanajst grošev velja. Ceneje ne more tak grd grešnik, kakor si ti, priti v nebesa.

Fant je malo pomišljal, šel dvakrat, trikrat okrog štanta, potem pa odšel zahtevane groše. Tako je šla kupčija dalje in kapucinova "skrinjica" se je hitro polnila. Ko je kapucin zagledal Završana in njegovo družbo, se je obrnil k nji in smeje se, je začel po nemški vabiti, naj kaj kupi.

—Tudi za take, ki niso več prave vere, imam lepe reči v zalogi, je rekel kapucin. Le pristopite! Jaz že vem, kaj ima gospoda rad!

Vzel je s štanta dve poli in jih ponudil Završanu. Na eni je bil naslikan gorastan kanonik, spadaj pa so bili tiskani Luthrovi verzi.

Na drugi poli pa so bile okrog velike cerkve naslikane vsakovrstne živali. Pod sliko je bila tiskana znana Fischartova zablavlja.

Take liste so v onih časih razširjali katoličani proti evangelikom in tudi evangeliki proti katoličanom. Podjetni kapucin pa je oboje prodajal.

Končno je kapucin z veliko slovesnostjo vzel iz svoje skrinjice malo škatljico.

—Ljudje kristijanski, je rekel z največjo resnobo, tukaj imam nekaj, česar ni dobiti za noben denar, kar pa pomaga proti kugi, toči, proti vsem boleznim in nesrečam. Glejte ljudje, tu je nekaj tistega sene, na katerem je počival naš Zveličar in gospod Jezus Kristus v tisti noči, ko se je rodil.

Kapucin je odprl škatljico, v kateri je bilo nekoliko navadnega sene in ga pokazal ljudem.

—To je relikvija, ki je ne dam iz rok, ki je ni dobiti za nobeno bogastvo na svetu. Naš samostan varuje to relikvijo kot največjo svetinjo. Ali ti stišim, ki so preskrbeli za svoje duše s tem, da so kupili škupulirjev in odpustkov, tistim dovolim, da poduhajo to seno. Že to vam bo pomagalo proti vsem boleznim.

Ljudje so kar instinktivno stegnili vratove in duhali seno, ki jim ga je kapucin držal pod nosove.

V tem trenutku pa je v Erazma zavrela kri. Planil je med ljudi in udaril kapucina po roki, da je škatljica odletela na stran in se je seno raztreslo, potem pa je prebrnil kapucinu štant in trgal ter teptal odpustke in škupulirje in papeževe blagoslove, med tem ko so se ljudje strahoma odmaknili od njega, kakor da je blazen ali obseden.

Erazmov nastop je kapucina tako presenetil, da se iz prva niti ganiti ni mogel. A videvši, kako mu Erazem pokončava njegove dragocenosti, se je jezno zakadil vanj in cvileče klical:

—Antekrist je prišel! Ljudje kristijanski, pomagajte!

A ker se nobena roka ni ganila, Erazem pa je pahnil kapucina od sebe, je začel suhi močiščič še huje vpiti.

—Ti Lucifer, ti Belcebub, ti škarijot, ti si tolovaj. Pokrasti mi hoče denar. Ali ne vidite ljudje, da mi hoče krasti denar, ki ste ga vi dali za čast božjo, sveti cerkvi Kristusovi.

—Ne imenuj Kristusovega imena po nemarnem, je osorno velel Erazem, Magajna pa je vzel skrinjo, v kateri je bil denar, in jo postavil pred kapucina ter mu rekel:

—Tu imaš denar, za katerega si osleparil to revno in nevedno ljudstvo. Vzemij svoj plen in poberi se od tod.

Med ljudstvom je zdaj nastalo živo gibanje. Mnogo jih je bilo, ki so se začeli zavzemati za kapucina, še dosti več pa jih je bilo, ki so se zavzemali za Erazma. Nastal je prepri, vsled katerega so ljudje z vseh strani drveli skupaj, da je bilo okrog kapucinovega štanta naenkrat vse črno ljudstva. Hrup in vik je bil tolik, da je privabil tudi župnika in tolstega kanonika iz zakristije, a položaj je postal tem resnejši, ker so posamezniki že dvigali pesti. Kapucin je spoznal pretečo nevarnost, vzel skrinjo z denarjem in pobegnil v zakristijo. Na potu je zmerjal in psoval, kar se je dalo, kanonik in župnik, ki sta tekla za njim, pa sta mu pomagala. Nekaj mož je skočilo za njimi, ali Magajna jih je zadržal.

Erazem je med tem stopil na "štant" in poskusil ljudi pomiriti.

—Nikar se ne jezite, ljudje, da sem naredil konec nevredni kupčiji, je Erazem ogovoril množico. Kapucin je vašo vernost izkoristil in vas je goljufal. Bog ni dal nikomur pravice, da kupčuje z njegovo milostjo, kakor je delal ta kapucin. Bog odpušta grehe iz milosti, ne pa za denar. Le božja milost nam more odpustiti grehe, ker z deli in z denarjem se Bogu ne more zadostiti. Kristus se je za nas daroval na križu in Kristusova kri nas očisti vseh grehov. Samo če verujemo v Kristusa, smo deležni božje milosti. Ali misli kdo, da mar Kristusovo zasluženo ni bilo popolno in da moramo z denarjem in z deli dopolniti in nadomestiti njegovo daritev in njegovo odrešenje? List Hebrejcem nam priča, da je Kristus z eno daritvijo za vedno popolnil one, ki se po veri v njega posvečujejo. In sv. Janez Evangelist piše: "Kri Jezusa Kristusa, sina božjega, očisti nas od vseh grehov". On je sprava za grehe naše, pa ne samo za naše, nego tudi za grehe vsega sveta. Če nas je torej Kristusova kri očistila vseh grehov, kako morete misliti, da vas bo za denar dobljeno odpustjenje še bolj očistilo? Jaz pa vam pravim: Milost božja se ne da zaslužiti, ne kupiti in zato ni nikomur treba hoditi k spovedi in kupovati odpustkov, ni treba hoditi na božja pota, niti se postiti. Samo dvoje je potrebno: vere v Jezusa Kristusa in živeti po desetih božjih zapovedih. Če je kdo grešil, mu je greh tudi brez spovedi odpušen, da le spozna svoj greh ter se ga kesa. Grdo žaljenje Boga pa je, če se duhovniki drznejo odpustanje grehov prodajati, in zato storite vedno tako, kakor sem storil jaz danes, če se vam bližajo farizeji in vam prodajajo odpustanje grehov.

Ljudje so tiho poslušali. Bilo je mnogo takih, ki so že poznali te nauke, in ti so Erazmu molče pritrjevali. Ali bilo je tudi dosti takih, ki so prvič slišali te nauke in zdaj niso vrjeli, pri čem da so in kaj naj verujejo. Erazem je stopil med te ljudi in jim oznanjane nauke še natančneje razlagal. In ljudje so ga z zanimanjem poslušali tembolj, ker se niso mogli ubra-

niti vpliva njegove vneme in njegove tople, iz globokega prepričanja in resnične vernosti izvirajoče besede.

Iz zakristije, kjer je bil kapucin skril svoj denar, se je čez dlje časa priplazil župnik Kozina. V začetku je od daleč poslušal Erazmove razlage, a ko je spoznal, da podira Erazem stebre njegove veljave in njegovega gospodstva, tedaj ga je obšla nepopisna jeza. Srdito se je zapodil med ljudi in jih podil narazen.

—Spravite se proč, je kričal nad njimi. Niste vredni, da vas solnce obseja. Sram vas bodi, da poslušate pritopenega človeka, ki obrekuje božje namestnike.

—Bog ne potrebuje nobenih namestnikov, je mirno pripomnil Erazem. Bog je povsod in vedno pričujoč in brani in vladava vse verne kristjane, kakor je rekel: "Kjerkoli dva ali trije vkup pridejo v moje ime, ondi sem jaz med njimi" in "Jaz sem pri vas vse dni do konca sveta."

—Kaj ti hočeš zanikati, da bi bil jaz namestnik božji, je vpil župnik. Kdo pa si ti?

—Kdo da sem, to vas nič ne briga, je odgovoril Erazem. To vam pa povem: Kdor se povzdiguje in pravi, da je namestnik in pooblaščenec Kristusov, ta ravna napuljeno in prevzeto in daje s tem na znanje, da je, kakor pravi sv. pismo "Človek greha" in "sin pogube" in "zopernik, ki se povzdiguje čez vse to, kar se imenuje Bog ali božja služba, tako da sedi v božjem templju kakor Bog". Od take lažnjive glave se mora po božjem ukazu ločiti vsak pravi kristijan in iti iz Babela, ako neče biti deležen kaznjij, ki jih bo poslal Bog nad takega prevzetnika.

Sedaj se pa župnik Kozina

ni mogel več premagovati. Srdito je dvignil svojo pest in skočil proti Erazmu, a kmetje so ga ustavili. Med ljudmi je zavrsalo, sto pesti se je dvignilo, knik in vik je zaoril tako, da se je razlegal po vsi Vrhniki, in vse je kazalo, da pride do pretepa vzlic temu, da so Erazem in Magajna, gospa Regina in drugi ljudje mirili. V tem ne-

vannem trenutku je prišel sodnik Završan s pripravljenimi trškimi hlapci in njegovemu nastopu se je posrečilo, pomiriti ljudi in jih pregovoriti, da so se razšli.

Ljubljanski kanonik in suhi kapucin sta bila pri župniku na obedu, ali ta dan jima ni dšala nobena reč. Žalostno so vsi trije povešali glave in milo vzdih-

ovali, kako da je svet izpuščen in kako gineva vera. In ta njihova žalost je postala še večja, ko je ostala cerkev ves popoln dan docela prazna in je cerkovenik prišel povedat, da hodi Erazem od krmne do krmne in oznanja novo vero, ter da se mu pridružuje vedno več ljudi.

Dalje (prihodnjič.)

NEBO

CORK TIP CIGARETTES

Tisoči kade **NEBO** ZAKAJ?

Tobak-najboljši
Sestava-izvrstna
Kajenje-hladno
Okus-poln
Duh-izboren
Izdelek-popoln

PRODAJA SE POVSOD

Kuponi v vsaki škatljici
veljajo za denar ali
za krasna darila

Pišite po katalog daril

NEBO DEPARTMENT
95 First St., Jersey City, N. J.

P. Lorillard Co. Inc.

Established 1760

Coffee Mill. 149 whole coupons.

Highway Automatic Lighter. 75 whole coupons.

Ass Eight-day Alarm Clock. 275 whole coupons.

VELIKA ODPRTIJA

MODERNE TRGOVINE ZA MOŠKE POTREBŠČINE

6031 ST. CLAIR AVE.

V CETRTEK, 4. MAJA '16.

S tem naznanjamo, da bo M. Samuel Klein, ki je vodil trgovino z moškimi potrebščinami in oblekami skozi zadnjih 15 let le nekaj korakov proč od svoje sedajne trgovine, odprl na gori omenjenem naslovu

Moderno trgovino z moškimi potrebščinami,

obleko, klobuki in opravo. Nekaj popolnoma novega, kajti naša zaloga Clothcraft oblek bo imela le dvoje cen \$10 in \$15, in pod to ceno vam bomo prodajali popolnoma suknjene obleke najfinejšega izdelka.

Ničesar drugega ne bomo imeli v zalogi kot najmodernejše blago. Klobuki po \$2 in \$3.

Ta trgovina vam nudi boljše blago po nižjih cenah, kot morete dobiti kje drugje. Pridite v trgovino in zadovoljni bodele.

Vse blago je zaznamovano s cenami. Ena cena vsem!

Fina darila in godba na dan otvoritve, četrtek 4. MAJA, 1916. Od pol sedme ure zjutraj

Klein's Mens Store,

6031 St. Clair Ave.

DENAR POVRNEMO VSELEJ, KADAR NISTE ZADOVOLJNI.
ČISTE ŠTEVILKE, ENA CENA VSEM!